

R
Ed22

R Ed-B - 11871

D. T. O. M. A.
INSIGNEM
NOBILI FORTITUDINIS
LAUREA HEROËM,
DELINEATUM ATQVE PRODUCTUM,

Placida
BONORUM EXERCITATIONI.

subjicit
P R Æ S I D E
M. JOHANN GEORGIO LUTZENBERG, Re
NOBILISSIMUS JUVENIS

PETRUS GOTTHARD von KOCHEN,
In
MAJORI AUDITORIO SCHOLÆ GERMANICÆ,

quæ
N A R V Æ
est,

Anno M. DCC. III. ad d. XX. Octobris.
NARVÆ, Literis JOH: KÖHLERI, REG. TYPOGR.

Magna
fidei
Viro

Nobilissimo atq' generoso Domino
Domino

Christophero von Rothen
Celeberrimi Cryptorij atq' Urbis Regia Nar-
va Burggravi longè gravissimo Do-
mino Genitori suo æternum obse-
rando atq' colendo.

Divinum est oraculum generosissime Domine
Parens: Nulli coram me vacui comparentur
ita in humanis coram Parentibz filios vacuos
comparere ipsa vetat debita gratitudinis me-
moriam. En ergo Generosissime Domine genitricis
primitias meæ Philosophiæ. Benignè
itaq' lætenter hocce donum accipe, meq' inter
tuos paternè deinceps, ut ubertim aspoles-
sere, atq' fave! Generosissimi Domini Parentis
Narva die 22 Octob.
Ob: 1703. — Pet. Lotth. von Rothen

§. I.

I conglobata benè institutorum exer-
citus exempla in medium produce-
remus, innullo, neq'ue magis virtutum
omnium complemento, ut appellatur
virtus heroica, plus excultum, neq'ue
clariori Fortitudinis jubare coruscantem
magis INVICTISSIMO atq'ue POTEN-
TISSIMO REGE NOSTRO **CAROLO XII.**

inveniremus Heroem: qui non obvanam jactantiæ gloriam:
non propter inanem animi levitatem; sed propter DEI, Chri-
stianæq'ue Religionis gloriam, atq' tutelam: propter causas
alias justissimas, exercitum sibi paravit non minus armis,
quàm Fortitudine instructum optimeq'ue institutum: in quo
non deerat laborum tolerantia fortis: fortis erga superos o-
bedientia: fortisq'ue atq'ue ardens honestæ gloriæ cupiditas:
Indè minimè dubitamus: tot egregios indigitare Heroës,
quot in eo invicto exercitu, dum pugna ad NARVAM nostram
commissa, cum Urbs ab obsidione liberata, Saxonicaq'ue
copiæ ad RIGAM profligatæ, ac penitus fermè in POLONIA
delectæ sunt, Ordinum Duces fuere: inter quos INVICTIS-
SIMUS VICTOR, HEROS INCOMPARANDUS ut
fulgentissimus sol inter minora stellarum sidera eluxit claris-
simè.

§. II.

Vocabulum Herois duplici sumitur modò: Theologicò
& Philosophicò. Theologicè in quantum prædicatur de iis,
qui singulari eminentiâ, & fulgenti virtutum theologicarum
splendore, communem hominis conditionem superant atq'
transcendunt. In quorum numero haud immeritò numeran-
tur ii, qui vel in vera supremi Numinis dilectione, spe, fide,
(2) patien-

patientiâ, charitate &c: firmitèr perseverant, nullôq; modò se dimoveri vel commoveri patiuntur : vel qui in spiritali palæstra cum Satana cæterisque hostibus animam petentibus dimicant, & hostes suos fortitèr vincunt: in quorum numero SUMMUS HEROUM HEROS, gloriosissimus, Diaboli, Mortis, Inferni atq; peccati Victor, palmam fert, sub cujus vexillo heroicè stetit S: ille cœli suspex Stephanus, cum fratribus Machabeis, reliqui Sancti Martyres omnes, qui pro cælestis Doctrinæ veritate, divinæ voluntatis observatione, ad sanguinem & vitam usq; dimicarunt : his jure meritò annumerantur Davides ob suam patientiam: B. Lutherus ob suam tolerantiam. Philosophicè seu politicè sumitur HEROS, quatenus suprâ humanam, conditionem, industriam, & vires in actionibus politicis sese exerit. Quâ virtute præcipuè SERENISSIMUS REX NOSTRA ita est præditus ut singulis & universis palmam præripuisse videatur.

§. III.

Virtus Heroica quâ variî Heroës variè exornantur: non ineptè definiri poterit: quod sit *virtus divinitus quibusdam hominibus concessa, ad expediendum ea, quæ viribus humanis expediri nequeunt.* Deficiente voce, quâ hæc designaretur virtus, refarcitur defectus iste, per additionem cujusdam differentiæ ad genus, atq; dicitur virtus heroica, ut sic indè unicus nascatur conceptus. Virtus appellatur hæc virtus, non habitû ratione proprietatis vocabuli, aut rigoris termini: sic etenim nec habitus propriè est. Virtus hæc pro diversis subjectis sese habet diversimodè, in quibusdam est longè excellentior atq; luculentior, usû quoq; apparet frequentior: ita ut quasi radices videatur egisse in animis nonnullorum Heroum, inque eis naturam virtutis & habitus induisse. Unus porrò actus, vires humanas superans, ad hanc virtutem sufficit, isq;ve Heros meretur appellari, qui nullò habitû hujus virtutis est præditus.

§. IV.

§. IV.

Per virtutem heroicam non tam intelligitur occultus quidam raptus & impetus, quàm naturalis indoles, cui DEUS peculiari benedictione singularem & peculiarem honestatis ardorem indidit, undè post modum eximii admirabilesq; ad maxima non solum tentanda; sed & perficienda impetus exsurgunt. Hinc facinora Heroica longè majora deprehenduntur, quàm ut ab homine quovis naturalibus tantummodò viribus confici valeant. Nec cuiquam mortalium fas esse videtur, heroica facta imitandi, nisi vi & peculiari ardore divinitus instructus sit. Quo circâ non sufficit magna moliri, hoc etenim temerarius & audax facere æqvè potest; sed oportet ut eventus respondeat connatui. In heroibus etenim tantum, non autem in temerariè audacibus reperire, est afflatum illum divinum, quò heroicæ naturæ incitatæ, altissima sibi proponunt, & admiranda felicitate ad finem usq; perducunt: Nec tamen per afflatum & divinum impetum, aliquem fanaticum intelligimus.

§. V.

Heroicæ virtutis requisita sunt fermè hæc: ut Heroibus magnis insit impetus animi, viriumq; extraordinarius, constantia singularis, & felicitas admiranda. Hæc omnia in invictissimo Herois POTENTISSIMI REGIS NOSTRI Pectore luce clarius emicuere, tunc maximoperè, cum divino impetu afflatus NARVAM ab obsidione, quâ decem continuas septimanas gravissimè est vexata, vindicare decrevit, antequam cum quinque omnino ex itinere lubricosissimo fatigatorum militum millibus, octoginta vallo atq; aggere validò tectorum armatorum Russorum millia est aggressus: ob equitans tunc corporis sui custodiæ milites, singulos ad pugnam concitandò, summam eisdem animi alacritatem iniecit, dum, *habeo jamjam*, inquit, *hostes à DEO in manus meas traditos!* animavit Regem confidentia singularis cordiq; ejus inscripsit: *veni,*
vidi,

vidi, vici! Hunc impetum divinum extraordinarium incomparanda Regis eademq; Herois constantia, atq; inaudita felicitas est secuta. Quandoquidem generalitèr DEUS concurrat ad cæteras actiones virtuosas; in has tamen ratione speciali influit, motus viresq; infundendô, quibus Ecclesiæ restorationi, vel Reipublicæ conservationi augmento & saluti esse possint.

§. VI.

Sunt inter res, quæ humano generi, necessariae, haud immeritò censendæ communium cœtuum communes virtutes, Justitia, Fortitudo, Temperantia, Liberalitas, Mansuetudo &c.: Quibus omnibus respondet virtus Heroica: estque illa Sacrosanctæ CHRISTI Sponsæ Ecclesiæ non minus, quam civilibus Rebuspublicis atq; Societatibus majoribus necessaria. Nunquàm enim fulgentissima orthodoxæ fidei facula supra aureum Evangelii Candelabrum animis nostris affulsisset, ni heroicò animò magnus Heros D. Lutherus cruento Papæ furori obstitisset: superstitionis erroribus masculè occurrisset: damnosas deceptionum tenebras dispulisset. Ingemisceret universus Germaniæ orbis sub gravissimo Idololatriæ jugo: ni incomparandus Heros GUSTAVUS ADOLPHUS non minus Heroicò, quàm Regiò ausû, atq; maximò omnium populorum applausû, verum Religionis cultum conservasset atq; stabiliisset. Urbs sanè nostra multa idolorum simulachra adoraret, mortuis incensa, ut olim, immolaret; ni omnium, quos mundus vidit, heroum maximus, REX NOSTER INVICTISSIMUS, heroicè hostium insultus fregisset, NARVAM liberasset, imminentem superstitionem amovisset.

§. VII.

Si virtus Heroica consideratur respectû vitiorum oppositorum, in mediocritate eandem sitam esse deprehendemus. Quandoquidem oppositam sibi habet & in excessu Feritatem seu Bestialitatem, quæ vitium extraordinarium denominari merito

meritò meretur, quò homo rectæ rationis judiciò excussò, omniq; humanitate projectâ atq; conculcatâ, ferarum bestiarum more bachatur sæviendô, eaq; amplectitur plurima atq; perpetrat crudeliter, à quibus alioquin animus humanus abhorret: Cujus species tot sunt, quot virtutis numerantur. Differt tamen à reliquis vitiis, in hoc præcipuè, quòd cæteris vitiosis hominibus aliquod adhuc mentis & rationis lumen remaneat, in illis verò prorsus extinctum inveniatur. Talis feritas fuit Tyranni Mezentii, viva hominum corpora cadaveribus alligantis, ut in eorum complexu atq; fœtore miserè expirarent. *Virg: l. 8. Æneid.* Possumus digitis monstrare tyrannos in vicinia nostra, qui non minoris crudeliorisq; bestialitatis fuère, tyranno Mezentio: imò qui *Phalaritem* ipsum, & æneo & ardenti tauro innoxios homines cruciantem, longè superant, atq; antecellunt. Nec lato ungue cedunt *Hattoni Moguntino Episcopo*, qui ingentem panem petentium hominum multitudinem horreo inclusam subjecto igne cremari jussit: nec minus absurdam libidinosa bestialitatis post se relinqvunt memoriam, quàm ille Heliogabalus: quorum sepulchris haud aliud, quàm bestia, Epitaphium isthoc inscribatur: *Ede, bibe, lude, post mortem nulla voluptas.*

§. VIII.

Alterum virtuti Heroicæ extremum oppositum nonnulli Ethicorum denegant, unico tantum nimirum feritate & bestialitate contenti. Nos tamen eidem oppositam quoque esse summam ignaviam affirmamus: vitium extraordinarium, quò homo ab honestate virtutis maximè heroicæ planè abhorret, atq; enormiter in defectu peccat. Sic ignavissimi Sibaritæ fuerunt, qui legem suis tulerunt civibus: *Nemo nostrum frugi esto.* Ecquis inficias ire audeat: Virtutem heroicam habere opposita sibi vitia? Cum non rarò videamus, quædam ab hominibus admitti committiq; vitia à quibus alias animus abhorret naturali horrore.

PARERGA.

I.
DEUS est causa efficiens virtutis heroicæ.

II.
Virtus heroica in fœminas quoque cadit; verum Virorum virtus heroica tantum præcellit, quantum fœmineus sexus infra masculinum subsistit.

III.
Virtus heroica non competit pueris, ob iudicii immaturitatem & virium imbecillitatem.

IV.
Heroica ingenia quando impingunt, graviter impingunt: quippe non leviter cadit, qui ex alto præceps fertur.

V.
Feritatis tres præcipuæ formæ recenseri solent, profanitas, immanitas, & tyrannis.

VI.
Non omnis Magnificencia & Magnanimitas est virtus heroica appellitanda.

VII.
Tritum proverbium, Heroum filios noxas esse: non est perpetuo verivbium.

VIII.
Bestialis feritas deterior est brutali stupore & ignaviâ.

OMNIA AD MAJOREM
DEI GLORIAM!

